

KÁVÉESOK LAPJA

VIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

10. szám

Kiadó és lejtulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkeszti: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
Alapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő. évsz. évre 16.— pengő		Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága f. é. május hó 27-én (pénteken) délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében

ü l é s t

tart, melyre az előjáróság t. tagjait meghívja.

Budapest, 1932 május 10.

Dr. Havas Nándor s. k. Mészáros Győző s. k. főtitkár. elnök.

Próbálkozások

Unalmassá vált közhelyeket emlegetünk, amikor a mai tarthatatlan viszonyokról beszélünk. Valami fásult pesszimizmus vonul végig úgy gazdasági, mint társadalmi életünkön, amely mindent megbénít, az emberi szíveket fásulttá teszi és meggátolja a produktív munkát.

E gondolkodás okait kutatni és vizsgálni felesleges, mindenki jól ismeri azokat. Benne élünk egy depressziós áramlatban, melynek végét még a legoptimistább jóskok sem merik és nem tudják megjósolni. Az optimista anynyiban különbözik a pesszimiztától, hogy míg az optimista azt hiszi, hogy a mélyponton már túl vagyunk, a pesszimizta pedig még rosszabb időkre van előkészítve. Kinek volt, vagy lesz igaza, a jövő fogja eldönteni.

Akármielyik felfogásnak legyen igaza, az élet megköveteli a maga jogait, mindnyájan élni akarunk és meg akarjuk menteni egzisztenciánkat jobb időkre, amikor talán kevesebb gondnal és kevesebb verejtéssel tudjuk megszerezni a magunk és családjunk kenyerét. — Dolgozunk kell akár jó, akár rossz időben, lemondva oly előnyökről és eredményekről, amelyeket a nem is oly régmúlt időben természetesen tartottunk.

Az egzisztencia fenntartását szolgáló törekvések természetesen helyesek és jogosítanak, de vigyáznunk kell arra, hogy a tendenciát oly eszközökkel szolgáljuk, amelyek valóban az ügy érdekében állanak, nem pedig pillanatnyi hangulatoktól, talán látszólag sikert mutató kísérletezésekkel, amelyek rövid virágzás után visszafelé sülnek el.

Ha iparunk bajait vizsgáljuk, azt látjuk, hogy a kritikus helyzet okai: az egyik oldalon a kiadások és terhek változatlan összege, a másik részről pedig a közönség megapadt fogyasztóképesége és a látogatottság eszkénzése.

Amikor a kávé a forgalmesőkenést látja, természetesen elsősorban ezen szeretne változtatni. Keresi az eszközöket és módokat, hogy elvesztett közönségét visszaszerezze. Ez teljesen jogosult törekvés, csak az a kérdés, hogy sikerrel jár-e?

Mi magunk is azt tartjuk, hogy a kávéipar vezető alagondolata az, hogy mindent a közönségért és a közönségnek, és minden eszközt helyeselnünk, amely ezt a célt szolgálja. Kérdés azonban, hogy azok az eszközök, amelyeket manapság látunk, valóban a közönség érdekében vannak és szolgáljuk-e úgy a közönség és az üzlet fenntartásának célját.

Van egy régi közmondás, nem emlékszem, honnan ered: „hogy ha a paraszt tyukot eszik,

vagy a paraszt beteg, vagy a tyuk.”

Valahogy így vagyunk ezekkel a közönségcsalogató akciókkal is. Amikor a kávé minden áron és minden eszközzel akar közönséget teremteni, ígér és ad minden szépet és jót, ellenszolgáltatást nem kér, vagy csak alig valamit, vagy a kávéház beteg, vagy a közönség. Sajnos, a mi esetünkben mind a kettő.

Emlékezzünk csak vissza, hogy a régi idők apró figyelmességeiből, a kávé tubákos pixiséből, hogyan lettek idők folyamán különböző csab-észkek, amelyekkel ígvezték minél nagyobb vendégsereget toborozni. Emlékezzünk vissza azokra az időkre, amikor normális gazdasági viszonyok közt éltünk, a vendég nem is várt mást a kávéháztól, mint kellemes pihenést, szórakozást és üdülést.

De az idők elnehezültek, a viszonyok rosszabbodtak, jöttek az ingyen likőrök, a potyaszivarok és cigaretták és az elengedett kártyapénzek korszaka. Az üzemvitel költségei szikszilárdan állottak, közterheink emelkedtek és a kávék egy része könnyű szívvel dobták oda bevételüknek egy részét csak azért, hogy 2—3 kávéval többet adjon el, mint szomszédja, vagy hogy annak vendégeit magához vonzza.

A lavina azonban nem állott itt meg. Az általános krízis folytán a likőr, szivar, cigaretták elvesztette vonzóerejét, mert a keresetek esőkénésével a közönségnek a kávéháza szánt pénze fogyott el.

Mindégy, merész kartársaink egy lépéssel tovább mentek és megkezdődött az eladási árak lefaragása úgy igen széles körben. Elvileg kétségtelenül kívánatos az árak lefaragása, de ezt öletszerűleg tisztán csak a konkurencia károsítása okából nem tartjuk sem helyesnek, sem indokoltnak. Az árleszállítási folyamatnak a maga természetesen útján kell megkezdődnie, a nyersanyagok és üzemköltségek esőkénésénél. Sajnos azonban mindmáig ennek ellenkezőjét tapasztaljuk.

Egymásután jelennek meg az emeléseket tartalmazó adórendeletek, az üzemköltségek nem hogy olcsóbbá válnának, de ép e napokban jelent meg a székesfőváros polgármesterének az árammérőért számítható díjak fel-emelését tartalmazó rendelete, ami a világítási áram újabb megdrágulását jelenti. Kilátásban van az újabb — hatóságilag jóváhagyott — tejáremelés, még szinte meg kell elégednünk azzal, ha valaminek az ára nem változik.

Ily körülmények között bajos az eddig is a leggondosabb kalkulációval megállapított árakat redukálni, mert hiszen ez teljesen indokolt lenne, ha a forgalom emelkedése némileg paralizálná az olcsóbb árak folytán elmaradó bevételt. De mit látunk? A tapasztalat szerint a közönség fogyasztóképesége annyira leromlott, hogy még a legolcsóbb és legmelyebb szállított árak sem vonzanak és hiába minden csabítás, hirdetés és törönyóra lánccal, a vendégek száma nem gyarapszik és a leszállításokkal elért minusz azt jelenti, hogy az illető — hamarabb ér el a krízishöz.

Az árleszállításoknak is vannak variációi a különböző kombinált adagoktól kezdve a neveltséges árakon megszabott menükön át — a borraivalók beszámításáig és redukálásáig.

Ez utóbbi dolog is olyan kísérlet, amely nagyon kétélű fegyver. Nem elég, hogy az üzlettulajdonos önmagát károsítja, de személy-

zete megélhetését is kockára teszi. Az amúgy is kevesebbet kereső személyzet elégedetlen és kedvtelen lesz, ami semmi esetre sem válik az üzlet javára.

Különbösen is veszedelmesnek tartjuk az alkalmazott és vendég közötti viszonyba való beavatkozást, mert a tapasztalat ugyancsak azt igazolja, hogy ezekben a személyes szolgáltatásokon alapuló iparágakban a borraivaló semmiféle rendszerrel nem írható ki. De a borraivaló természete szerint önkéntes adomány és méltánylása az alkalmazott szolgálatainak és ezt megszabni semmiképp nem lehet. De bármiképp álljon is a dolog, a mai idők rendszerváltozásokra nem alkalmasak.

Kísérletelni újabb üzleti módszerekkel csak akkor szabad, amikor az esetleg be nem vált kísérletek nem veszélyeztetik az illető üzlet fenntartását. Ilyen nehéz időben csak a régi bevált módszerekkel, ahogy mondani szokás a „fal mellett” lehet haladni. Amikor az üzletvitel a legnagyobb óvatosság mellett is nehéz és kockázatos, további kockázatokat vállalni vagy felidézni nem szabad.

Ma nem lehet mást tenni, mint várni az idők jobbra fordulását. Addig pedig gondossággal, takarékosággal és az üzemi kiadások lehető redukálásával kell törekednünk arra, hogy mérlegeinket kedvezőbbé tegyük.

A sorsunkat intéző hatóságoknak feladata, hogy vegyék végre tudomásul iparunk súlyos helyzetét és a reánk nehezedő terhek apasztásával tegyék lehetővé a reális üzletvitelt és az árak kockázat nélküli, indokolt leszállítását.

Mészáros Győző.

Lehetséges-e a kávéházak árainak leszállítása?*)

Írta: Bruckmüller Viktor könyvszakértő.

Napjaink jelszava: az árleszállítás. Figyelembevéve a közönség legyöngült vásárlóképeségét, csakhogy valami forgalmat lehessen elérni, a kereskedői hasznot minimumra szorítják le, az üzletember úgy gondolkodik, hogy oly időkben, amikor sokaknak megcsökken a jövedelme és százezreknek egyáltalán nincsen semmije, neki is le kell mondanai a nyereséget, nagy részéről, vagy az egész üzleti hasznról. Ez a gondolatmenet kétségtelenül helyes, de a kávéiparban nagyon könnyen helytelen következtetésekre vezethet. Úgy a nyilvánosság részéről, mint vállalkozói körökben ismételt halljuk, hogy az általános szokásba jövő árleszállításoknak a kávéházakra is ki kell terjednie. *Elfelejtik, hogy ebben az iparban az árleszállítás azért nem lehetséges, mert annak idején kényszerítő gazdasági okok miatt és a közönségre való tekintettel, melynek takarékosági törekvései mindenekelőtt a kávéház látogatottságánál kezdődnek — nem volt általános áremelés sem.*

A legügyesebb kávé sem tudja manapság,

* Weni testvérlapunkból: az Österr. Kaffesieder Zeitungból vettük át ezt az igen érdekes cikket, melynek adatai és állításai teljes mértékben alkalmasak a mi viszonyainkra is, csak az egyes szolgáltatások és terhek elnevezése más.

SABOL →

a hófehér svábvész egyszeri hintésre pusztít!
SABOL-féle JOKER rovarpermetező a legjobb!
SABOL rovarszaki laboratórium, Német u. 10-12. Tel.: 321-54. Kérje háztartási üzletekben.

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyártmánya!

bármennyire is a legjobbat szeretné nyújtani vendégeinek az üzletéhez szükséges nyersanyagokat olcsóbban beszerezni, mint többi kartársai. Ez vonatkozik úgy az általános rezsiiköltségek, mint a tüzelőanyag, világítás, bérek, hírlapokra és hasonló tételekre, valamint az állami és községi adókra, és a szociális terhekre is, amelyek együttesen minden kávéháztulajdonosra azonos jellegű állandó kiadási tételeket jelentenek, úgy hogy senki sem bír olcsóbb árral dolgozni, anélkül, hogy önmagának és szomszédainak ne árton.

Az alábbiakban szemléltetjük akarjuk részletezni, mily nagyok azok a közterhek, amelyeket a kávéházi üzem keretében meg kell keresni.

Jánlom a kávéháztulajdonosoknak, hogy — feltéve a bevételek és kiadások teljes és megbízható feljegyzésének vezetését — alábbi példák szerint saját üzemeik mérlegét állítsák fel és arra az ijesztő eredményre fognak jutni, hogy az árak lefaragása egyben existenciájuk lefaragását is jelenti.

Kiindulásul nem légbőlkapott adatokat vetünk, de az üzem, melynek adatait feltárjuk, valóban létezik. Ez az üzlet — amint azt az adatokból minden szakember meg tudja ítélni, nem éppen kisüzem, hanem egészen tekintélyes vállalkozás, melynek effektív értékét bírólóg 120.000 shillingre becsülték. Ez a normális napi üzem az 1931. évben 126.273 shilling forgalom mellett 12.689 shilling mérlegserű felesleget mutatott ki. Laikusok és mások — akik egyéb okokból annak tekinthetők — ezt az összeget „nagyon szép keresetnek” fogják mondani, de — amint azt alább részletezzük — ezt az összeget még egyáltalán nem lehet „keresetnek” nevezni, mert ebben az összegben oly tételek is foglaltatnak, amelyek az effektív nyereséget alaposan leszállítják.

A példaként említett üzemben 120.000 sh. tőke fekszik, ennek a kamatja — ha csak szűrény 4 százalékos kamatozást számítunk — évenként 4800 sh-t tesz ki.

Ha az üzemtulajdonos munkáját is értékeljük, aki p. o. a szóbanforgó üzemben felesége és leánya munkáját is kénytelen igénybevenni és azt az ilyen üzemekben fizetni szokott legmagasabb hetibérrrel, heti 68 shillinggel számítjuk, 52 hétre összesen további 3536 sh-t kell leszállítani.

Ehhez járulnak a minimálisan öt évenként ismétlődő renoválási költségekre felteendő tartalékok, amelyek hiányában a kávé abba a helyzetbe jut, hogy kamatfizetéssel járó adósságot kell csinálnia, amely időszaki renoválás nélkül pedig a kávéház egyszerűen elpusztulásra van kárthatva. Nagyon szerényen számítva e címen évenként legalább 1500 sh-t kell félretenni.

A szokásos amortizációs tételek figyelmenkívülhagyásával a mérlegserinti feleslegből levonandó összesen 9836 sh.

Ha ezt az összeget a kimutatott feleslegből 12689 sh-ből levonjuk, megkapjuk a „tiszta nyereségnek” tekinthető összeget. Ez, amint csak feleletesen számítottuk, nem több mint 2853 sh.

Pontos számítás esetén megállapíthatnók, hogy a vállalat tulajdonkép már passzív, mert voltaképp tiszta nyereség nincsen, mivel a 2853 sh-es „állítólagos tiszta haszon” a befektetett tőke amortizációs részleteivel csökkentendő, amit 10 százalékkal kell számításba vennünk. Az, hogy a vállalkozó tőkét 4 százalékkal kamatoztatja és saját és hozzátartozói munkájáért heti 68 sh. bért kap, az üzem jövedelmezőségének ezen a kritikus eredményén nem változtat.

Mert akinek 120.000 shillinge van, ez összeg után akármely takarékbán 6 százalékos kamatot kap és végre módjában áll, hogy családjával együtt hetenként további 68 shillinget megkeressen.

Hol van tehát a jelen esetben az a nyereség, amelyet a vállalkozói kockázatért az általános gazdasági elvek szerint joggal várhatunk?

De hogy állunk azokkal az összegekkel, amelyet az említett üzem adók és szolgáltatások után lerőni kötelek? Ez a kávéház, melynek forgalma az 1931. évben 126.273 sh. volt és mérlegserinti felesleg címen 12.890 sh.-t mutat ki, állami adók címen a következő összegeket viseli:

Kereseti adó	959 „
Jövedelemadó	542 „
Vagyonadó	123 „
Áruforgalmi adó	1.681 „
Jövedelmi-válságadó	135 „
Vagyon utáni válságadó	61 „
Összesen:	3501 sh.

Ezenkívül községi és szociális járulékok címen:

Építkezési adó (házbér garasokkal együtt)	2680 sh.
Népjóléti járulék	1612 sh.
Élelmiszeri és élvezeti cikkek járuléka	1392 „

Engedélydíj	140 „
Szociális biztosítási járulékok ..	5940 „
Összesen:	11.940 sh

Az adók és járulékok végösszege tehát 15.445 sh-t tesz ki. Amíg tehát az üzem mérlege 12.689 sh. felesleget mutat, az állami, községi járulékok és szociális terhek összege 15.445 sh., vagyis a kimutatott felesleg 121 százaléka. Ez más szavakkal annyit jelent, hogy minden saját számlára elért 1 shilling keresettel egyidejűleg az állam, a község és a társadalombiztosítási intézmények részére külön 1.21 shillinget kell megkeresni és ennek arányában kell áramlatot megszabnunk.

Mint hogy a mérlegserű felesleg .. 12.689 sh. amihez állami és községi adók, valamint társadalombiztosítási terhek címen .. 15.445 sh. járul, ez összesen .. 28.134 sh

tesz ki, amiből kiténik, hogy az állam, a község és a társadalombiztosítási intézmények az iparúzó keserves munkájával megszerzett üzleti eredményéből 15.445 sh-gel azaz 55 százalékkal részesedik.

Hogy pontos kereskedői számítás mellett, ami nélkül semmiféle vállalat nem folytatható, a megmaradó 45 százalékból az iparúzónek valóságban mennyi marad, azt fentebb kimutattuk. Ehhez meg kell jegyezni, hogy az iparúzó részére kijutó összegből a felsorolt tételeken kívül saját agkori ellátására és családja részére is tartalékolni kellene. A tőkének egyszerű — munkát nem igénylő befektetése esetén — amely mellett 10 százalékos kamatozást is el lehet érni — ezeket a megtakarításokat minden nehézség nélkül félre lehetne tenni. Annak ellenére, hogy a vállalkozó a fellemlített esetben nemcsak tőkét, de tudását, szorgalmát, munkaerőjét és gondosságát a vállalat szolgáltatásába állítja, amelyből a köz nagyobb részt követel, mint az iparúzónek jut, ezek a megtakarítások, a ma már nem szabályozható eladási árak idején, nem érhetők el.

Azok az iparúzóik, akik a felsorolt hiteles számok láttára — amelyek helyességéről minden kávé meggyőződhetik, ha fenti példa szerint saját üzemi adatait összeállítja és tekintettel a még mindig folyamatban levő forgalomapadásra, valamint a még mindig emelkedő anyagárakra és egyéb költségekre, az eladási árakat mégis leszállítják vagy kellő tőkével rendelkeznek arra, hogy a hiányokat pótolhassák, vagy tudatosan vagy öntudatlanul kényeztetésük felé gravitálnak, melynek eredményeképp nemcsak hitelezőik károsulnak, de ők maguk is családjukkal együtt tönkremennek.

A becsület és lelkiismeretes kávéháztulajdonos nehezen várja a mai krízisből kivezető utat, de ez aligha lesz fellelhető, ha csak az állam és a község nem nyulnak oda, ahol a kávéipart a legnagyobb terhek agyonnyomással fenyegetik.

*

(Megjegyzés. Szándékosan tettük közzé ezt a cikket, amely nagyjából ugyanazt a helyzetet vizsgálja, amelyben a budapesti kávéipar is szenved. — A shillingérték helyett számításunk pengőket, a különböző adónevek helyett a mi adóinkat, melyeknek száma jóval több, mint a bécsieké és megkapjuk a mi viszonyaink hűségese képét.)

HIVATALOS RÉSZ

A székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóságától.

Fo. 122.594/1932. sz.—VI. Fő.

Tárgy: Italmérés terhére fennálló köztartozások rendezése.

Valamennyi m. kir. pénzügyi biztosi kerület vezetőjének, Budapest.

Az italmérési engedélyek áthelyezése és az u. n. jogfolytonosság alapján gyakorolt engedély nélküli italmérés esetében követendő eljárás szabályozása tárgyában 1931. évi december hó 5-én kelt 155.378/1931. fő. o. sz. rendeletre való hivatkozással értesíti a kir. pénzügyigazgatóság, hogy a m. kir. Pénzügyminiszteriumnak az 1932. évi április hó 14-én kelt 51.962/1932. X. fő. sz. rendelete értelmében engedély áthelyezése és a hátralékos köztartozások nem rendezése miatt megindított elvonási eljárás esetén nemcsak az engedélyes terhen fennálló együttesen kezelt közadó, hanem az általános forgalmi adó és a városi fogyasztási adó hátralékok is figyelembe veendő és az áthelyezés kérelmezésénél mindezen adónevek rendezése igazolandó.

Utasítatik ennél fogva, hogy jövőben adott esetben nemcsak az együttesen kezelt közadók, hanem ezen felül még az általános for-

Kerfi bufor
összezsukós
pótasztalok javítási
munkálatok.

Vanczák
vasbútorüzem
VII., Csányi uca 12.
Telefon: 45—1—70.

galmi adó és a városi fogyasztási adó befizetésének igazolását is követelje meg.

Budapest, 1932 április 30-án.

Dr. Csilléry s. k.
miniszteri tanácsos,
m. kir. Pénzügyigazgató.

Budapesti Kávésok Ipartestületének Budapest, VIII., József körút 38. Szíves tudomásul vétel, az érdekeltek megfelelő felvilágosítása, széleskörű figyelemzetele és szaklapokban leendő közzététel végett közöltetik.

Budapest, 1932 április 30-án.

Dr. Csilléry s. k.
min. tan., m. kir. pénzügyigazgató.

Látogassa meg a

Budapesti Nemzetközi Vásárt

május 7—16

Több mint ezer kiállító, 200 szakma!

Élelmiszer, textil, bútor, építőipari, bőr, vas és gép, turisztikai és számos egyéb csoport.

Kéziműipari és háziipari csoportok.

Nézzé meg a Magyar Házat!

Rádióon üzenhet haza!

50 százalékos utazási kedvezmény május 2—21-ig.

Nagymérvű kedvezmények gyógyfürdőkbe, színházakba és szórakozóhelyekre

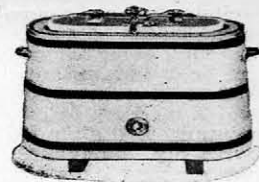
Vásárigazolvány és felvilágosítás kapható: Budapest a vásárhozánál, V. Alkotmány uca 8. szám.

HENNEFELD

Jégszekrénygár

Budapest VI. Ó. u. 6.
Telefon: 11—4—29.

Jégszekrények,
sörkimerőkészülé-
kek, elektromos
hűtőkészülékek,
elektromos fagyalt-
készítógépek és
konzervátorok.

Fagyaltapparátok

pultapparátok, fagyasztógépek és konzervátorok legolcsóbban FALISZÉK FÉLIX kádárüzem, Budapest, VI., Szondy uca 66. (Bajza u. old.) Saját készítményekért 5 évi jótállás!

Tejértékesítő és Tejgazdasági r.-t.

Telep és központi iroda:

VIII., THÉK ENDRE UCCA 38. Sz.

Szállít: kávéházaknak elsőrendű uradalmi tejet, kitűnő vaját, habtejszint és tejtermékeket.

Telefon: J 302—69, 348—62.

Napellenző szerkezetek készítése és javítása.
Eckmayer István lakatosúr és redőnygár
Budapest, VI. Vörösmarty u. 47. Telefon: 22-0-54.

Festett falak, tapéták, plafonok

tisztítása szakszerűen, gyorsan és olcsón! Anyag-
eladás. Díjtalan bemutatás. Corvin vegyészeti,
fal- és tapétaradirozó vállalat, VII., Szövetség
uca 27. Telefon: 321—62.

Kávés Urak figyelmét felhívjuk

elsőrendű minőségű teavajjal készült süte-
ményeinkre.

King Cukrászipari RT.
Budapest, Király-ucca 14. Tel.: Aut. 219—41.

IVANCSICS JÁNOS óras és ékszerész

Budapest, Rákóczi út 9. Telefon: 430-09.
Aranyért, briliánsért, zalogéduháért óriási ára-
kat fizetek. Zalogból kiváltott alkalmi vételek
eladása. Óra- és ékszerjavítások.

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

Hasznos tudni, hogy SCHMIDTHAUER

természetes **Igmándi**

keserűvizéből felpohárral legendó, de sok esetben már néhány evőkanállal is.

Utasítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

Iskolai értesítés

A Budapesti Kávésok Ipartestülete által fenntartott szakirányú iskolában az 1931-32-ik iskolai évről vizsgálatát

1932 évi június 13-án — hétfőn — déli fél 12 órakor lesz az ipartestület székházában, VIII., József körút 38. szám, I em. 5.

Erre az évről vizsgára, amely iskolánk fennállásának 20-ik évét zárja be, a tanonc-tartó főnököket, kartársainkat és az iskola barátait tisztelettel meghívjuk.

Budapest, 1932 május 14.
Waller Károly s. k. Mészáros Győző s. k.
a szakirányú tanonciskola elnök
főigazgatója.

A zenélési záróameghosszabítások kiadásának újabb szabályozása

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányságától vett értesítés szerint — a Főkapitány Ur Oméltóságának rendelkezése folytán — a zenélési záróra meghosszabítása iránt beadott kérvények elintézése a jövőben a következő módon fog történni.

Annak előrebocsátásával, hogy a kiadható meghosszabítási engedélyek száma havonként legfeljebb öt alkalomra (napra) szólhat, a főkapitányság engedélyügyi osztályához beadandó, szabályszerűen felbélyegzett kérvény alapján amennyiben az előírt és eddig is megkövetelt feltételek fennforognak (a kerületi kapitánysági vélemény, vigalmi adó és a zenédíj befizetésének igazolása) a folyamodók öt üres engedélyszelvényt kapnak, melynek ára a szokásos engedélydíj (esetenként 40 pengő, öt esetben 120 pengő).

E szelvények felhasználása nincs határozott naphoz kötve, hanem az illető hónap folyamán bármikor igénybevehetők olyképen, hogy amikor az érdeklőt kávé a záróameghosszabítással élni akar, a szelvényen a napot kitölti és azt pár perccel éjjel egy óra előtt a legközelebbi rendőrszemnek átadja.

Híymódon megszűnik a záróengedélyek előzetesen meghatározott napra való kérelmezésével járó kockázat, mert a rendelkezésre álló szelvényeket mindenki akkor veszi igénybe, amikor az érdekeinek legjobban megfelel.

Amikor figyelemztetjük az érdekelteket, hogy havonként öt szelvénynél többet seki sem kaphat, egyben felhívjuk arra, hogy az érvényben levő szabályokhoz és rendelkezésekhez saját érdekükben szigorúan alkalmazkodjanak.

Kartársi üdvözléssel:

Budapest, 1932 május 18.

Dr. Havas Nándor s. k., Mészáros Győző s. k.
főtítkárs. elnök.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Május 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Május 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Május 27-én (pénteken) délután öt órakor előljárásági ülés az ipartestület tanácstermében.

Június 5-ig megfizetendő a második negyedévi lakbér második részlete.

Június 6-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Június 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai június havi fényüzési és forgalmi általányukat megfizetni.

Június 13-án délelőtt 11½ órakor az ipartestületi tanonciskola évről vizsgája saját helyiségében. (Ipartestületi székház, VIII., József körút 38. sz.)

Június 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

A munkanélküliek javára szülő gyűjtés folyik, kérjük kartársainkat, hozzájárulásukat küldjék be hetenként az ipartestület irodájába.

A Magyar Kávésok Évkönyvének 1932. évi, VII. évfolyama az ipartestület irodájában kapható.

Előljárásági ülés. A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárásága május 27-én (pénteken) délután öt órakor tartja május havi előljárásági ülését.

A tanonciskola évről vizsgája. Előljáráságunk határozata folytán az ipartestületi tanonciskola évről vizsgája f. é. június 13-án (hétfőn) délelőtt fél tizenkettőkor fog az iskola helyiségében megtartani. Felhívjuk a testület összes tagjait, különösen pedig a tanonc-tartó kartársakat, hogy a vizsgán minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Adóközösségi kérdőívek kibocsátása. Június hó végével véget ér a Budapesti Kávésok Fényüzési és Forgalmi Adóközösségének első féléve és a második félévre az általán újabb megállapítása válik szükségessé. A kellően megalapozott tárgyalások megindítása céljából újabb adatgyűjtésre van szükség, mi célból az adóközösség vezetősége kérdőíveket küldött szét az adóközösség tagjaihoz. — E helyen is figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a kérdőíveket a valóságoknak megfelelően adatokkal kitöltve, mihamarabb küldjék vissza az adóközösség irodájába.

Szakiskolai tanulmányi kirándulások. F. é. április 9-én ipartestületi szakiskolánk növendékei tornanapot tartottak. Április 12-én pedig a MOTK-ban voltak tanulmányi kiránduláson. Mindkét helyre Katona István előljárásági tag vezette a tanoncokat. Április hó 23-án a Köbányai Polgári Serfőző részvénytársaság volt szíves vendégül látni szakirányú iskolánk tanoncait. Kraemer főtisztviselő úr kalaúzolta a növendékeket és tartott nekik kimerítő, szakszerű előadást a sörgyártásról. Az iskola részéről Walter Károly főigazgató vezette a kirándulást és abban Szántó Erzsébet és Csutor Károly tanárok is résztvettek. A gyár megtekintése után a főigazgató megköszönte a szíves fogadtatást és tanulságos előadást. Itt említjük, hogy a szakiskola tanulóinak lelki művelődésére előadást tartott arról, miként viselkedjenek a növendékek az uccán a villamoson és a többi közlekedési eszközökön, hogy a balcseneket elkerüljék. Végül május hó 10-én Marton József tartott előadást az anyák és a szülők iránti tiszteletéről és szeretetről.

Pünkösdi idegenforgalom Budapesten. Bécsből pünkösdi hetében több nagy osztrák kiránduló csoport érkezik Budapestre. A csoportok nagy részét a székesfőváros bécsi irodája irányítja és szervezi.

Bajor társasutazás Budapestre. Pünkösdkor ismét nagyobb német kirándulócsoport érkezett Budapestre. A társaság Münchenből indul és Bécsen át pünkösdi vasárnap érkezik a fővárosba s szerdaig, május 18-ig program szerint nézték meg a város és a környék látnivalóit. A társasutazás előreláthatólag igen népes lesz, mert a hatnapos utazásért mindösszesen 86 márkát kell a müncheni magyar idegenforgalmi iroda, amely a kirándulást szervezi.

Emelkedik a kávé ára a világcpiacokon és pedig úgy a braziliai, mint a finomabb fajtáké. Így a brazil kávék a legutóbbi napok alatt átlagosan 1 dollárral drágultak 50 kilónként.

Rövidesen megalakul az Ipartestületek Országos Központja. A képviselőház általánosításában és részleteiben is elfogadta az ipartestületek reformjáról szóló törvényjavaslatot és most már csak hetek kérdése, hogy az Ipartestületek Országos Központja megalakuljon. — Hogy az új iparösszerv, amely az iparosság életében a kamara szerepét van hivatva betölteni, valóban meg fog tudni felelni hivatásának, vagy pedig csak néhány embert fog álláshoz juttatni csupán, ez attól függ, hogy a kereskedelmi miniszter milyen embereket állít az új intézmény élére. — Az iparosság olyan intézményt akar, amely a múltét, de anyagilag kiváló tudású, fent és lent egyaránt tekintélyt parancsoló szerve legyen. A törvény kényszerítő erővel parancsolja be Magyarország összes ipartestületeit az új intézménybe. A reprezentatív erő tehát meglesz, most csupán megfelelő vezetőkre van szükség.

Meghalt a modern táplálkozás tudományának megeremelője. Berlinből jelentik: A német tudományos világban nagy részvétet keltett az a hír, hogy Rubner Miksa egyetemi tanár, a világhírű fiziológus hetvenhétéves korában meghalt. Rubner Koch Róbert professzor helyét foglalta el az ő egyetemi tanszékén és nagyjelentőségű munkát végzett. Ő volt a megeremelője a modern táplálkozástanak, aminek Németország a világháború alatt

Kávé Franck

az új, finom, kávézesítő pu-hára préselt nyolcszögformában minden jobb konyhában legyen!

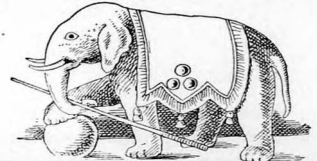
Gyártja a közimert
Franck Henrik Fiai R.-T.
Budapest.

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmentáli, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

Paitz János

műszertályos-, dákó-, tekeasztal és tekegolyógyár kávéház-, vendéglő-, kaszinó- és klubberendezések
Budapest VII., Akácfa u. 55.
(Dob ucca sarok) — Telefonszám: 40-6-29.

Springut Henrik

tojásnagykereskedő
Budapest, V., Vasvári Pál u. 11.
Tel.: Aut. 217-54
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

Budapest, II., Fő ucca 20. Telefon: 52-0-93.

Schmidt József

szobrász, Budapest V., Honvéd ucca 15
Telefon: 24-9-02. — Kávéházi diszítések, menyzet és oldalfalak tetszetős kivitelben. Kívánatra rajzok minták bemutatása mellett legolcsóbban.

Szegő Nándor parkettasztalos

Bpest X, Bihari u. 6.
Telefonhívó 35-8-61.

Kantos testvérek Rt.

festő, mázólo és tapétázó iparüzem
Budapest, VI, Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázólo és falakrpit munkálatait művészi kivitelben végézzük.

KISS SÁNDOR

műasztalos
Budapest, VIII., Gólya ucca 25. sz.
Vállal kávéházi butorberendezést. Végezte: a Magyar Száll. és Vendéglős Ipartestület Szakisk. Stambul, Bodó, Elyz kávéházak munkálatait.

Fagylaltgépeket és tartályokat

minden nagyszágban állandóan raktáron tart
Mayer Hermann és Hirschler
Budapest, VI. Teréz körút 25. Telefon: 118-93.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: J 323-00

Jamjel elsőrangúak!

Kajszinbarack-iz minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávésok Aruforgalmi Rt.
Bpest, VIII, József krt 38. Tel.: J 392-77

nagy hasznát vette. Rubner volt az, aki tudományos tanácsaival elősegítette, hogy Németország, ha sok szenvedés árán is, mégis átélte a nagy élelmezési nehézségek korát. Különösen a kalóriaszámítások terén fejtett ki egyedülálló munkásságot.

A Hangli és az állatkerti vendéglő. A főváros városgazdasági bizottsága foglalkozott a Vigadó-kávéház és a Hangli további sorsával. Özvegy Baboesy Lörinené, a kávéháznak jelenlegi bérletje, aki öt évre kapta meg a bérletet, a rossz üzletmenetre való tekintettel szerződésének felbontását kérte a fővárostól. A bizottság foglalkozott a kívánsággal és hozzájárult ahhoz, hogy a különben csak 1936-ban lejárt szerződést méltányossági okokból az idén, november 1-én felbontassák. A városgazdasági ügyosztály utasítást kapott arra, hogy a Hangli további sorsára nézve tegyen mielőbb javaslatokat. A Hangli főpincére hajlandó a bérletet átvállalni. Amennyiben vele nem sikerülne megegyeznie a fővárosnak, úgy azzal a gondolatral is foglalkozni kell, hogy a Hanglit ne bontsák-e el a Vigadó-terén ne létesítsenek-e parkot? Az állatkerti vendéglő bérlete ügyében úgy határoztak, hogy Gundel Károllyal kezdenek tárgyalásokat abban az irányban, vajjon nem lehetne-e az ő vendéglőjét és az állatkerti éttermet egyesíteni?

Megalakult a palackgyárak és töltőgépek új karte. A szódavízparban hosszú évek óta folyik a harc a szabadverseny érdekében és már-már úgy látszik, hogy a kisembereknek módjában lesz olesó és egészséges üdítő italokat termelni, amelyeknek előállítását és forgalombahozataltat senki sem fogja korlátozni. Az elmúlt napokban aztán újabb fordulat történt ebben az ügyben, megalakult két karte, amely szinte teljesen lehetetlenné teszi a szabad versenyt, új szódavízgyárak létesítését. Az egyik karte a szódavizes palackokat gyártó vállalatok között jött létre, amelyben a vezetőszerepet a Stölze cég, továbbá a Salgótarjáni palackgyár viszi. Ez a karte teljes, minden szakmabeli cég részt vesz benne és máris elhatározta, hogy új cégeknek nem ad üvegeket és minden tekintetben a meglévő szódavízgyárak érdekeit fogja képviselni. A másik alakult a töltőgépeket és szifonfejeket előállító cégek egyesülete, amelyet azonban már nem sikerült teljessé összekovácsolni. — Mindenestre kívánatos lenne, hogy a karte-bizottság is foglalkozzék ezzel a két új tömörüléssel és állapítsa meg, vajjon fűződnek-e közgazdasági érdekek megalakulásukhoz és fennmaradásukhoz.

A Nemzetközi Szeszitalomelleni Liga új címe. A Nemzetközi Szeszitalomelleni Liga (Ligue Internationale des Adversaire de la Prohibition), melynek magyar csoportja a Libertas egyesület, közli, hogy folyó évi április hó 15-től új címe a következő: Paris, 8e, 23, Avenue de Lessine.

Az osztrák szeszitalomelleni liga eredményes tevékenysége a prohibíció ellen. A Nemzetközi Szeszitalomelleni Liga osztrák csoportja az „Österreichischer Verband für Maessigkeit und gegen die Übergriffe der Alkoholgegner Maessig und Frei“, mellyel a magyar Libertas egyesület élénk kapcsolatot tart fenn, legutóbb tartotta folyó évi közgyűlést. A közgyűlésen az osztrák szövetség elnöke dr. Adalbert Geutebrück beszámolt a szövetség múlt évi működéséről. Beszámolójában kifejtette, hogy az elmúlt évben súlyos gazdasági viszonyok ellenére az egyesület igen élénk propaganda tevékenységet fejtett ki, mely különösen odairányult, hogy az antialkoholistáknak a sportolókra gyakorolt káros befolyását ellensúlyozza. Működésük legfőbb terénuma a múlt esztendőben is a sajtó útján való felvilágosítás volt, melynek segítségével a szövetség felvilágosító munkájában különösen az ifjúság nevelésének az alkoholkérdés tekintetében való tárgyilagos és a gazdasági érdekeknek megfelelő befolyásolására törekedett. Az osztrák testvéregyesületnek ez az eredményes működése mindenestre példát szolgálhat arra, hogy éppen a mai súlyos gazdasági viszonyok között van szükség a szesztermeléshez és fogyasztáshoz fűződő fontos gazdasági érdekek megvédése céljából állandó felvilágosító és anyagi áldozatoktól vissza nem riadó munkára.

A Nemzetközi Borkonferenciának a prohibícióval és borpropagandával kapcsolatos határozatai. Mint ismeretes, a bortermelő és fogyasztó államok megbízottai április havában konferenciára jöttek össze Párisban, mely alkalommal a borgazdasággal kapcsolatos aktuális kérdéseket tárgyalták. A hozott határozatok u. n. ajánlások formájában kerültek nyilvánosságra, melyek közül a prohibíció és a borpropagandával kapcsolatosak különösebb érdeklődést kelthetnek.

Tekintettel azokra a súlyos károokra, amelyeket a prohibíció okozott és a bornak ma már tudományosan is bebizonyított egészségügyi kvalitásaira, a konferencia valamennyi termelő egységes nemzetközi frontjának kiépítését, egy közös propaganda alap megteremtését javasolja a kormányoknak, hogy azokban az országokban, amelyekben prohibíció van, a bor egészségügyi és a táplálkozás szempontjából fontos jelentősége a lakosság védelme érdekében is ismertté váljék. Ahol vallási előírások folytatólag van prohibíció, az egyházi hatóságokkal kell megbeszéléseket folytatni, vajjon a civilizáció mai állása és az orvostudományi kutatások alapján nem volna-e lehetséges a mérsékelt szeszfogyasztás bevezetése stb.

A borpropagandát illetően szükségesnek tartja a konferencia, hogy valamennyi bortermelő államban országos propagandaszervezetek létesítenek, amelyekben a termelők, kereskedők, fogyasztók, orvosok, sajtó, vendéglősök és különböző idegenforgalmi tényezők megbízottai helyet foglalnának. Szükséges volna a bornak a kiskereskedelemben és vendéglőkben minél alkalmasabb módon való forgalombahozataltala, a sajtó plakátok, rádió, film stb. útján való propagand. mérsékelt borfogyasztás népszerűsítése a hadseregben, az állami kórházakban, egyetemeken és egyéb főiskolákban. A termelésnek és kereskedelemnek együttműködése acéllból, hogy a borok minél olesóbb áron kerüljenek forgalomba, különösen pedig, hogy a vendéglősök és minél intenzívebb borfogyasztást u. n. menük által is propagálják. Végül szükségesnek tartja a konferencia, hogy a borkivitel államok megbízottai a Nemzetközi Borhivatal vezetésével együtt egy u. n. végrehajtóbizottságot létesítsenek és oly államokban, amelyekben a borfogyasztás kellőképpen még el nem terjedt, megfelelő propagandát fejtsenek ki.

Finnország a szeszitalom felfüggesztése után. 1932 április 5-e történelmi dátum Finnországban, amennyiben 1919 óta e napon lehetett először a finn monopólium-társaságnak az utolsó pillanatban elkészült elárusítóhelyiségeiben minden formában ismét szeszitalokat vásárolni. A szakadó eső dacára vidám hangulatban és hosszú sorokban várt a közönség az elárusítóhelyek előtt és az első éttermek válogatott, várakozásteljes közönséggel teltek meg ez este . . .

Az egyedárusításra jogosított társaság az első nap mintegy 2.2 millió finn márkányi forgalmat bonyolított le. Egyedül Helsinkiben mintegy 410 ezer márká értékű viskít, konyakot és madeirát vásároltak az éttermek. A vendéglők különben két osztályba vannak sorolva. Az első osztálybeliek 60, a másodosztálybeliek 40 százaléknál feljebb árusítják a monopólium-társaság által a kiskereskedelemben forgalomba hozott szesz italokat. A borlista még elég tökéletes, amennyiben a monopólium még egyáltalán nem vásárolt külföldről borokat. A borárak eredetileg igen magasan állapították meg és csak az utolsó pillanatban szállították le a kormány beavatkozására. De még így is a prohibícióellenes sajtó részéről sok kifogás hangzik el magasságuk miatt, minek folytán a közönség kényeszerülvé van a magas szeszfokú italok fogyasztására. De ezeknek árai is magasabbak a gyógyszerárak eddigi árainál. Az egyedárusításra jogosított társaság azzal vigasztalja a fogyasztókat, hogy ha az új borszállítmányok beérkeznek, a borárak is, lényegesen alacsonyabbak lesznek. Ami az egyes kivitel államok lehetőségeit illeti, minden a jelenleg folyamatban levő finn-francia kereskedelmi tárgyalásoktól függ. Az exportörök részére jelenleg egyedül az ajánlatos, hogy a vendéglők útján kerjék a monopóliumot közvetlen megrendelésekre, mert a rendelet szerint a forgalombahozatalra jogosított társaságnak mindazokat a borokat, amelyeket a privat vásárlók kívánnak, közvetlenül kell megrendelnie, amennyiben azokkal raktárában nem rendelkezik.

Badacsonyi fajborok

Megbízható beszerzési forrása a Badaacsonyi Szőlősgazdák állami ellenőrzés alatt álló Pinceészvetkezte Budapesti mintaraktára, Budapest, VIII., Rákóczi-út 9. (Bejárat az Eszterházy utcából.) Telefon: J. 302-12.

TÖRÖK BÉLA épület és mulakatos mester Bpest, VII., Üllői út 24.

Kávéházi tűzhelyek, ruhatárak, terrasz-rácsok. Stambul, Bodo kávéházak munkait vezette.

Varga Lajos és fiai

Műasztalosok
Készít kávéházi butorberendezési munkákat.
Budapest, VIII., Práter u. 50. (saját ház)

Watterich Adolf mulakatos, Budapest, II Henger u. 13. Tel.: 51-2-68
Alapított 1880. Fennáll 50 éva. — Speciális kávéházi tűzhelyek készítése és javítása, terraszrácsok készítése felállítás, napellenzők, rollók stb.

LAMMEL FERENC

egészségügyi berendező
Budapest, I. Kende u. 3. Tel.: 58-5-61

A Budapesti Kávéesok Ipartársulatának állandó szállítója.

Vízvezeték, fűtés és bádogosmunka.

FAGYLALTGÉPEK

minden nagyságban raktáron Reisz Sándor részaru- és onozó vállalat Budapest, VII., Dob-u. 107. Telefon: 432-27.

JÉG szállítását vállalja és kifogástalanul teljesíti

ERZSÉBET JÉGGYÁR RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég

•Budapest, VII., Hajtsár út 153.

Telefon: Zrígló 63-23

KARPE K ROLY

Tekeasztalszerelő és áthúzó Seifert cég művezetője
Budapest, VIII., Kálvária-tér 22 szám.
Telefoni hívószám: József 346-50.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat úgy-szintén átalakításokat a legjutányosabb árak mellett.

Bucsinzki, Floris, Stambul, Országház, Negressó kávéházak kópadió és csempe faiburkolatát készítette

MELOCCO R. T.

V. Nádor ucca 18. Auf. 242-13-14
Műkö, parketta, asbest

Hattyu gőzmosó és fehérenemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII., Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezve Legkíméletesebb mosási rendszer

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

A Nemzetközi Vásáron a Wein és Társai Lenszövgyár (Budafok—Budapest) nagy feltűnést keltett és elismerést aratott szébb-nél-szebb lendamaszt asztalművel, törülközővel. Többi cikkei — törülk, vásznak, csínyatok, egyéb asztalművek és törülközők — is mind élénk tanúbizonysága honiiparunk előretörésének, felmunkálásának és abszolút versenyképességének.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Reisz Sándor (Bpest, Dob u. 107.) részaru és ónozó vállalat elsőrangú foglaltgégeit, melyek minden nagyságban raktáron vannak. Különösen utalunk a cég hirdetésére jelen lapszámunkban.

Corvin vegyészeti fa- és tapetarádizó vállalat, VII. Szövetség u. 2. jól és olcsón tisztít mindenféle fal- és tapétákat legnagyobb megelégedésre.

„Hattyú” Gőzmosó- és fémerneműkölesző vállalat (Bp., VII. Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Minden kávé tartson üzletében „Zwack-féle Unicumot és liköröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Ivánics János óraműves és ékszerkereskedő cég **Rákóczi út 9.** ahol a legjobb órák és ékszerek a legolcsóbb árban kaphatók, óra és ékszerjavítások atalakitások jótállással eszközöltek.

Zwack likörgyár elsőrangú gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti két cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Ipari közigazgatás

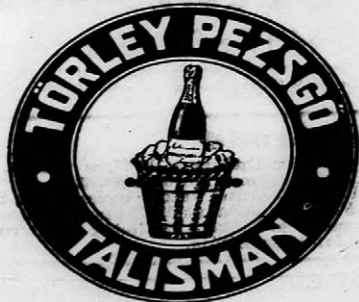
A munkások bejelentését elmulasztó tagok megbüntetésé. A segédi minőségben eltöltött munkaidő igazolása és ezek során felmerült egyes mulasztások megszüntetése és megtorlása ügyében a polgármester Ipartestületünk-höz 186.122—1931. XV. sz. a. az alábbi határozatot küldötte: „Több felmerült esetből kifolyólag megállapítottam, hogy egyes ipartestületek a segédi minőségben eltöltött munkaidőre vonatkozó munkakönyvi bejegyzések igazolása alkalmával nem az ipartörvényben megállapított módon járnak el. Nevezetesen a munkakönyvekben olyan feljegyzéseket látam, hogy a munkába belépést és kilépést az ipartestületek egy napon igazolják, ez pedig nemcsak, hogy szabálytalan, hanem hitelt érdemlőnek el sem fogadható. Tapasztaltam azonfelül, hogy az ipartestületek a munkaadóknak ilyen alkalommal tudomásukra jutó azt a mulasztást, hogy a segédnek alkalmazásba vételét a kitűzött határidőn belül nem jelentik be, az ipartörvény határozott rendelkezése dacára az illetékes iparhatóságokkal nem közlik. Az ipartestületeknek mindkét ténykedése súlyos elbírálás alá esik, mert elsősorban az ő kötelességük, hogy a törvényes rendelkezéseket pontosan betartsák és azokat tagjaikkal betartassák. Ennélfogva nyomatékosan felhívom az összes ipartestületek figyelmét arra, hogy a jövőben hasonló eljárástól tartózkodjanak és az 1884. évi XVII. tc. 27. §-ában megállapított kötelességüket szigorúan tartásák be. Erről a polgármesteri V. ügyosztályt, az I—X. kerületi előjáró urakat és az összes budapesti ipartestületeket értesítem. Budapest, 1931. december 9-én. A polgármester megbízásából: **Bubarezy s. k., tan főjegyző.**“

Renoválási munkálatok.
Kávéházi festésekben specialista

Özv. Vörös csáky Imréné
mázolómester, VIII. Baross u. 82. Tel.: J. 32-4-38

Parketta díszelt munkálatok lakminderfélé forma kivitelben. Új és régi parketta munkálatokat átlag árban vállal

Vissák László
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 6
Telefonhívó: József 364-52.

Elvi jelentőségű iparügyi döntés szerint a habzóbor gyártása szabad ipar. Aki ilyenfel foglalkozni akar, egyszerű iparigazolványt vált az elsőfokú iparhatóságnál. A folyamodó az általános jövedékről szóló rendelkezések értelmében köteles céget bejegyeztetni és ennek megtörténte után habzóborkészítési szándékát tudomásulvétel és nyilvántartás végett az illetékes pénzügyigazgatóságnál bejelenteni.

A lacikonyhás árusíthat-e az országos és hetivásárokon kívül más napon is? Árusíthat (süthet) más napokon (a napi piacokon), ha annak közegészségügyi és rendészeti akadályai nincsenek és ha napipiac-terre nyíló korcsmák (vendéglők) nincsenek. A kérelem figyelembevételét és teljesítését ugyanis csak a napipiac közütségének érdekei okolhatják meg.

A késedelmes bejelentés következménye. Egy az OTI ellen indított perben a felperes munkaadó, aki alkalmazottait havi bejelentési jegyzékkel utólagosan jelentette be, az 1923. évi április 29-től május 28-ig szóló bejelentését a törvényben megengedett határidőn túl, elkésztetten tette meg. Erre a pénztár őt az összes alkalmazottai után az egész bejelentési időszakra járuléki fizetésére kötelezte, s nem vette figyelembe, hogy egyes alkalmazottak csak a bejelentési időszak későbbi folyamán léptek munkába, egyesek pedig az időszak lejártá előtt kiléptek. A felsőbb bíróság a pénztár határozatát helybenhagyta, mert az 1927:XXXI. tc. 131. szakasza értelmében a járuléki fizetési kötelezettség a bejelentés késedelme esetén az összes alkalmazottak után, a késedelmes bejelentés hiánytalanul, az egész időszakra fennáll, s nem veszi figyelembe, hogy az alkalmazott az időszakon belül mikor lépett be vagy ki.

A kávémérésekben való kártyajátszások engedélyhez vagy nem engedélyhez kötöttsége. A kávémérő ipartársulat vezetősége már hosszú idő óta igyekezett ezen eddigi kétséges és egyes kerületi kapitányságok által más és másként értelmezett kérdést tisztázni, hogy vajjon kávémérésekben a főhelyiségben gyakorolt kártyajátszásra kell-e előzetes engedély vagy nem? Most végre egy felmerült konkrét esetben kifolyólag sikerült az ipartársulatnak úgy a belügyminisztérium elvi döntését, valamint a m. kir. főkapitányság állásfoglalását írásban megnyerni arra nézve, hogy a 780. sz. szabályrendeletnek megfelelőleg kávémérések főhelyiségében a kártyajátszás minden előzetes engedély nélkül van engedve, azért tehát folyamodni nem kell. Ezzel egy már évek óta fennálló vitás kérdés nyert végső szabályozást és tisztázást. Nem a főhelyiségben, hanem mellékhelyiségben üzött kártyajátszásra azonban előzetes engedélyt kell kérni. Természetesen ez az elvi döntés a kávéházakra is vonatkozik.

Jogosult-e az anya tanonerszerződést kötni? Az iparhatóság egy konkrét esetből kifolyólag érdekes és elvi jelentőségű határozatot hozott. Kimondta ugyanis, ha a tanoncnak szerződő gyermek atyja életben van s szülői jogainak gyakorlásában nincsen korlátozva, akkor bejegyezése nélkül még a gyermek anyja sem köthet jogérvényes tanonerszerződést.

Külföldiek ipari képzésére. Amikor valamely külföldi állampolgárnak külföldön szerzett ipari képzésére nem felel meg a magyar törvények követelte kellékeknek, azonban hatóságilag megerősített adatokkal hitelt érdemlően igazolja, hogy az általa gyakorolni kívánt képzéshez kötött ipart külföldön az ott fennálló szabályoknak megfelelően akár önállóan, akár alkalmazottként az 1922. évi XII. tc. 18. §-ának utolsó bekezdésében megkívánt leghosszabb időn át gyakorolta és az illető külföldi honos állammal iparüzés tekintetében viszonyosság áll fent, az ilyen külföldi honos kérelmére a m. kir. kereskedelemügyi miniszter engedélye alapján a fennálló szabályok betartása mellett iparából szakvizsgálatra bocsátható. A kereskedelemügyi miniszternek 133.251—1931. sz. elvi jelentőségű határozata intézkedik erről a kérdésről.

Munkakönyvbe utólagos bejegyzés fogantatása. Folyamodónak a fivérénel szerzett és községi bizonyítvánnyal igazolt gyakorlati ideje a munkakönyvébe az ipartestület által utólag csak abban az esetben volna bevezethető, ha hitelt érdemlő módon (pl. a Társadalombiztosító Intézetnél történt bejelentéssel) igazolni tudná, hogy a községi bizonyítványban megjelölt idő alatt megszakítás nélkül fivérénel segédi minőségben alkalmazásban állott és az ipartestületnél a szolgáltatás való belépés, illetve a kilépés bejelentése tekintetében őt mulasztás nem terheli.

Az özvegy jogi igényei A kereskedelmi miniszter 122.878/1930. számú rendelete alapján az elhalt férje iparigazolványa alapján kívánja folytatni, csakis abban az esetben vehető tudomásul, ha az özvegy hitelt érdemlően igazolja, hogy akár személyesen, akár képe-

„Ahol talál
Biztos halál”

SHELL

rovarirtó

SHELL

padlóbeeresztő

és
padlóolaj

ideális tisztítók és pormentesítők.
Kapható minden szaküzletben.

sítéssel bíró üzletvezető által az ipar gyakorlását férje elhalálozásától számított három hónapon belül tényleg megkezdte. Ha azonban az özvegy az ipar gyakorlását az 1922:XII. tc. 7. paragrafusában előírt három hónap alatt nem kezdte meg, úgy elhalt házastársa iparjoga alapján azt többé már nem gyakorolhatja, hanem csak újabb iparigazolvány alapján, amelynek megszerzéséhez az özvegy szakképzettségét igazolni tartozik. Amennyiben szakképzettséggel nem rendelkezik, tanoncot csak az esetben tarthat, ha üzletvezetőt alkalmaz.

Tanonc és segéd alkalmaztatása jogosultán iparüzőnél. Aki az ipart igazolvány nélkül gyakorolta, sem az 1884:XVII tc. alapján, e törvényeikk erre vonatkozó rendelkezéseinek hatálybanléte idején nem tarthatott tanoncot, illetve segédet, sem pedig az 1922:XL tc. értelmében nem jogosult tanonc, illetve segéd tartására, következésképp tanonc, illetve segédi bizonyítványt sem állíthatott ki jogérvényesen. (123.202/1930. K. M.)

Üzem folytatása zárgondnok által. Az 1922: XII. tc. 9. paragrafusa, valamint a 78.000/1932. K. M. sz. rendelet 19. paragrafusa a csődöt megjavára való iparüzés esetét megfelelően szabályozza. A szóbanforgó esetben azonban nem csődöt, hanem zárlatot van szó. Már pedig az ipari jelzőadós elleni általános végrehajtási eljárás folyamán bevezetett zárgondnok jogköre nem azonos a csődnyitásban kirendelt főmeggodnok jogkörével. Iparjogi szempontból azonban az a kérdés, hogy a zárlat hatálya alatt álló vállalat tekintetében kit illet meg a rendelkezés joga. Az 1928:XII. tc. 18. paragrafusa és az 5.600/1929. I. M. sz. rendelet (Bp. K. 38/1930. sz.) 13. paragrafusának második bekezdése szerint a zárgondnok a vállalatot birtokába és kezelésébe veszi s jogosult annak üzemét tovább folytatni. Ez annyit jelent, hogy a vállalat iparjogostványának érintése nélkül a rendelkezési jog üzemvitel tekintetében a zárgondnokot illeti meg. — Ebből viszont a következik, hogy a szóbanforgó esetben az 1922: XII. tc. 9. paragrafusában, valamint a 78.000/1932. K. M. sz. rendelet 19. paragrafusában foglaltakat kell megfelelően alkalmazni vagyis a zárgondnok asaját személyében is folytathatja az iparüzemet, ha az illető ipar gyakorlásának a feltételeit a saját személyében igazolni tudja, ellenkező esetben köteles üzletvezetőt alkalmazni. — A konkrét esetben egy jogi személy zárgondnokául egy másik jogi személy rendeltett ki s így az 1922:XII. tc. 4. paragrafusának második bekezdése értelmében a zárlat alatt álló jogi személy is üzletvezetőt volt köteles bejelenteni, tehát a zárgondnok jogi személy is csupán üzletvezetővel folytathatja tovább az üzemét. — Mindezekre való tekintettel a zárgondnok bejelentését az iparüzem tovább folytatásáról tudomásul kell venni s tudomásul kell venni az üzletvezető bejelentését is (127.921/1930. K. M.)

Két személy nevére kiállított iparjogostvány az 1922:XII. tc. (ipartörvény) és az 1875:XXXVII. tc. (kereskedelmi törvény) szempontjából A 78.002/1932. K. M. számú rendelet 109. paragrafusa értelmében a közkereseti társaságok iparigazolványának szövegében bejegyezni kívánt céget és ezenfelül a társtagok nevét feltüntetni. Az 1875:XXXVII. tc. 13. paragrafusa szerint pedig a közkereseti társaság cégének, ha abban minden társtag neve nem foglaltatik, legalább a társak egyikének nevét, a társasági viszony létezésére utaló toldással kell tartalmaznia. Ha az iparigazolványban két természetes személynek a neve van feltüntetve, kétségtelen, hogy két tagból álló közkereseti társaságról van szó és így cégüknek az 1875:XXXVII. tc.

13. paragrafusában értelmében mást, mint a két társtag nevét, tartalmaznia nem kell. Az iparigazolvány szabályozása ellen tehát abból a szempontból, hogy az két személy nevére van kiállítva, kifogás nem emelhető. (128.835/1930. K. M.)

A Magyar Fürdők és Üdülöhelyek Központi Irodája. Az Országos Balneológiai Egyesület és az Idegenforgalmi Szövetség megalapították a Magyar Fürdők és Üdülöhelyek Központi Irodáját. Az iroda Nádor uca 18. szám alatt nyílik meg és valamennyi fürdőről felvilágosítást ad az érdeklődő közönségnek.

Az új román italmérsi törvény szerint csak az kaphat italmérsi engedélyt Románia területén, aki románul írni és olvasni tud. Természetes, hogy úgy a magyar, mint a szárazjaku lakosság tiltakozik az ilyenfajta „románosítás” ellen.

A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő jury legutolsó elvi jellegű állásfoglalása az ajándékozás kérdésében. A tisztességtelen versennyel foglalkozó jogterületen egyik legnehezebben megoldható és folyton új és új formában jelentkező probléma az ajándékozás kérdése. A jury ebben a kérdésben már többször állást foglalt és igen gyakran szükséges a különböző szempontok felmerülésével a jury álláspontjának részbeni megváltoztatása. A legutolsó elvi jellegű döntés az alábbi: A figyelmességek jellegével bíró ajándékozások, ráadások ellen a jury nem emel kifogást, súlyt helyez azonban arra, hogy az ajándékozás rendszerre, az üzleti vállalat alapjává ne tévessék, az ajándék reklámtárgyként szerepeljen és az árval összefüggő rokontermészeti szolgáltatás legyen. A jury egyértelműen annak a felfogásnak ad kifejezést, hogy a szokásos figyelmességek határát meghaladó ráadások, ingyen juttatások mesterségesen növelik az árakat és újítják állják az olcsóbbodásnak. A magyar joggyakorlat a felfogásnak érvényt tudott szerezni külön rendelkezések nélkül. Ausztriában ezt a kérdést külön törvény szabályozza, míg Németországban, újabbban Angliában hatalmas propaganda sürgeti az ajándék és ingyen szolgáltatásokat adó üzleti eljárás teljes beszüntetését. Egyedül Amerika hagyja nyitva ezt a kérdést, ahol bőséges tere van a legszélesebbkörű üzleti visszaéléseknek is. Itt azonban az amerikai-izü reklámnak amerikai közönsége van.

A soproni Kereskedelmi és Iparkamara elvi jellegű döntése az iparbeszüntetés, illetőleg, abbanhagyás — ezidőszerint igen gyakran előforduló — kérdésében. Az ipara gyakorlásáról lemondó vagy az iparüzést abbahagyó iparos nem köteles iparhatóságnak igazolványát beszovaltatni. Ily irányú kötelezettséget megállapító rendelkezése ipartörvényünknek nincs, de szükség sines ily törvény kimondására. A 78.000/1923. K.M. számú rendelet 142. §-nak 2. bekezdése szerint ugyanis, ha az iparos iparüzési jogáról való lemondását bejelenti, az iparigazolvány, illetőleg iparendély a bejelentés tényével azonnal hatályát veszti és az ily iparos utóbb csak új iparigazolvány, illetőleg iparendély alapján kezdheti meg iparának gyakorlását. Az iparjogosítványt kiszolgáltató iparhatóságnak módjában áll ebből a szempontból ellenőrzést gyakorolni, míg más iparhatóság területén való iparkezdéshez amúgy is minden esetben új iparjogosítvány szerzése szükséges. Az ipar gyakorlásának bejelentése nélkül való szüneteltetése az ipartörvény 72. §-a szerint egy éven belül jogkövetkezmenyekkel nem jár. Annál kevésbé követelhető vissza ez idő alatt a szünetelő iparostól az iparigazolvány. Ha pedig az ipar gyakorlásának szünetelése egy évet, illetve az iparhatóságtól ezirányú kérelemre nyert további hat hónapot meghalad, az iparjogosítvány hatálya magától megszűnik és az ipar újra való megkezdése csak új iparjogosítvány birtokában történhetik meg. Ily új jogositvány bírása nélkül való iparkezdés a törvény 39. §-ába ütköző kihágás. Az iparos tehát az esetben, ha iparjogkorlási jogáról lemond vagy iparjogosítványának hatálya az ipar nemgyakorlása révén szűnik meg, iparjogosítványa megtartása segítségével visszaélést nem követhet el és így semmi érdek nem fűződik ahhoz, hogy a hatályát vesztett iparigazolványt az iparhatóság bevonja.

Érdekes kereskedelmiügyi miniszteri iparjogi elvi döntés: Magyarország és a volt cári birodalom megmaradt területén fennálló tanácsköztársaságok között az iparüzés tekintetében viszonyosság fenn nem áll. Ennek ellenére konkrét esetben — a fennforgó méltánylást érdemlő körülményekre való tekintettel, nem tételt kifogás az ellen, hogy a folyamodó részére a kért iparigazolvány kiadassék, feltéve, hogy folyamodók lakhatási engedélye további meghosszabbítást nyert.

Az ország nagyjai nevének vagy képének kereskedelmi vállalatok cégeiben való használatát engedélyhez kívánja kötni a kereskedelmi kormány. A tervezetet, mely az országos címerhasználat engedélyezésével egyértelműen hasonló elvek mellett kívánja az ily nevek, illetve ábrázolások használatát díjfizetéshez kötni, a kereskedelmi miniszter megküldötte a budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának. A budapesti kamara a rendeltetvényt, illetve a felvetett gondolat erkölcsi szempontjait helyesli, hogy t. i. a nagy nevek megfelelő kereskedelmi, illetve ipari árum nyerjenek alkalmazást, vagyis nevetség tárgyává ne tétessenek. Ezt az erkölcsi szempontot a védjegyhatóságok már a múltban is kellő figyelemre méltatták. A Kereskedelmi és Iparkamara nem szívesen látja azonban, hogy a tervezet szerzett jogokat is érint.

Az eredeti

SIDOL

fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 96-6-86 és 96-8-27.

Ajánlunk

málnaszörpöt

I. minőségben 1-95 P
II. minőségben 1-75 P

árban. A málnaszörp garantáltan utóprás mentes succuból készült, 65%-os cukortartalommal.

Nagyobb vételnél árengedményt adunk.

Ne használjon üzletében olcsó silány minőségű málnaszörpöt!

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR és FIAI
Budapest, VII., Rottenbiller uca 17
Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.
Alapították 1824.

CALDERONI ÉS TÁRSA
látészérek
BUDAPEST, V., VÖRÖSMARTY TER 1. SZ. (Haas palota.) Alapították 1819.
Telefon: Aut. 811-48.
Ajánlunk legjobb minőségű papaszemeket, orrszipeteket és lorngetteket. Hőmérők, lázmérők, aneroiid barometerek. Bor-, pálinka- és tejmérők. Fényképezési készülékek és cikkek nagy választékban.

MARSCHALL JÓZSEF vad- és baromfikereskedő. Főüzlet: VI., Hunyadi tér 4. vásárosarn. épület. T.: A. 204-56. Telep: VIII., Nagytemplom uca 24. Tel.: József 302-74.

Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részv.-Társ.
VII., Rottenbiller uca 31.

A főváros kávéházai, szállodái és kávémérésinek szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Köztejt Budapest”

Allandóan dunántúli lámpázott és teatojás
WILHELM JÓZSEF
tojásnagykereskedő.
Bpest, I., Márvány u. 44. Telefon 544-16.

A. MALÁTA-PEZSGŐSÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZT EGYRÉSÉZT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYÁN.

FARKAS BUDAPEST, V., ÁRPÁD UCCA 13. SZÁM.
Kárpitos diszító — tapétázó lakberendező.
Kávéházi, éttermi, tapétázási és kárpitosási munkákat vállal.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István
Porter sör
a Polgári Serfözde gyártmánya

Jány Árpád
sütődéje, Budapest, I. Bors uca 1. sz.
Telefonszám: Automata 503-35.
Reggel 7 órától kezdve egész napon át: Friss sütemények és sürtangli különlegességek. Előkelő szállodák és éttermek állandó szállítója.